

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM THỊ NGỌC

QUẢN LÝ SINH HOẠT CHUYÊN MÔN
KHOA HỌC XÃ HỘI THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC
CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG THPT
HUYỆN GIA LỘC, TỈNH HẢI DƯƠNG

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM THỊ NGỌC

**QUẢN LÝ SINH HOẠT CHUYÊN MÔN
KHOA HỌC XÃ HỘI THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC
CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG THPT
HUYỆN GIA LỘC, TỈNH HẢI DƯƠNG**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN THỊ TÌNH

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi là Phạm Thị Ngọc học viên lớp cao học quản lý giáo dục K22A - Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên - Đại học Thái Nguyên.

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của bản thân, được xuất phát từ yêu cầu phát sinh trong công việc để hình thành hướng nghiên cứu.

Các số liệu có nguồn gốc rõ ràng, tuân thủ đúng nguyên tắc và kết quả trình bày trong luận văn thu thập được trong quá trình nghiên cứu là trung thực chưa từng được ai công bố trước đây.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về những gì mà tôi đã cam đoan ở trên.

Thái Nguyên, ngày 25 tháng 6 năm 2016

Tác giả

Phạm Thị Ngọc

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS. TS Nguyễn Thị Tình trường Đại học Sư phạm Hà Nội đã tận tình hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo đã tham gia giảng dạy lớp Cao học Quản lý, những người thầy đã trang bị cho tôi tri thức và kinh nghiệm quý báu trong lĩnh vực quản lý khoa học giáo dục.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy cô Phòng Quản lý đào tạo sau Đại học, khoa Tâm lý giáo dục trường Đại học Sư phạm, Đại học Thái Nguyên; Sở Giáo dục và Đào tạo Hải Dương; Ban giám hiệu các trường THPT Gia Lộc, THPT Gia Lộc II, THPT Đoàn Thượng huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương; các bạn bè đồng nghiệp đã đồng viên, nhiệt tình giúp đỡ tôi và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi hoàn thành luận văn này.

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và thực hiện đề tài, mặc dù đã có nhiều cố gắng nhưng luận văn không tránh khỏi những thiếu sót. Kính mong nhận được sự chỉ bảo, đóng góp kiến của các thầy giáo, cô giáo, các nhà quản lý và các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn chỉnh hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 25 tháng 6 năm 2016

Tác giả

Phạm Thị Ngọc

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu.....	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Điểm mới của đề tài.....	6
9. Cấu trúc luận văn	7
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ SINH HOẠT CHUYÊN MÔN KHOA HỌC XÃ HỘI THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC CỦA HIỆU TRƯỞNG Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	8
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	8
1.1.1. Các nghiên cứu ở nước ngoài	8
1.1.2. Các nghiên cứu ở trong nước	10
1.2. Một số khái niệm cơ bản	11
1.2.1. Khái niệm quản lý.....	11
1.2.2. Quản lý giáo dục.....	15
1.2.3. Trường Trung học phổ thông và quản lý trường Trung học phổ thông ..	16
1.2.4. Hiệu trưởng trường Trung học phổ thông	18
1.3. Tổ chuyên môn ở trường Trung học phổ thông	20
1.3.1. Vị trí, chức năng, nhiệm vụ của tổ chuyên môn.....	20

1.3.2. Tổ chức và phân loại tổ chuyên môn.....	23
1.4. Sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học	24
1.4.1. Khái niệm sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học	24
1.4.2. Các lợi ích có được khi tham gia sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học.....	24
1.4.3. Mục đích sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học....	25
1.4.4. Quy trình tiến hành nghiên cứu bài học	25
1.4.5. Tổ chức thực hiện sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học	25
1.4.6. Các nguyên tắc thực hiện sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học.....	27
1.4.7. Hồ sơ sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học.....	27
1.4.8. Đặc thù của sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội	27
1.5. Quản lý sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học.....	28
1.5.1. Khái niệm quản lý sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học.....	28
1.5.2. Nội dung quản lý sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học	29
1.6. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học.....	33
1.6.1. Các yếu tố khách quan.....	33
1.6.2. Các yếu tố chủ quan.....	35
Kết luận chương 1.....	37
Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ SINH HOẠT CHUYÊN MÔN KHOA HỌC XÃ HỘI THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN GIA LỘC, TỈNH HẢI DƯƠNG	38
2.1. Khái quát về vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương.....	38

2.1.1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội của huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương	38
2.1.2. Khái quát về tình hình giáo dục nói chung và giáo dục Trung học phổ thông của huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương nói riêng.....	38
2.2. Thực trạng giáo dục ở các trường trung học phổ thông huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương.....	40
2.2.1. Quy mô trường lớp, cơ sở vật chất phục vụ dạy và học.....	40
2.2.2. Thực trạng về đội ngũ cán bộ quản lý	41
2.2.3. Thực trạng về đội ngũ tổ trưởng chuyên môn	42
2.2.4. Thực trạng về đội ngũ giáo viên khoa học xã hội trong các nhà trường	43
2.2.5. Kết quả học tập của học sinh trong năm học 2014 - 2015	45
2.3. Thực trạng sinh hoạt chuyên môn KHXH theo nghiên cứu bài học ở các trường trung học phổ thông huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương	47
2.3.1. Nhận thức của cán bộ quản lý và giáo viên về sự cần thiết sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học	47
2.3.2. Thực trạng việc thực hiện sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học.....	48
2.4. Thực trạng quản lý sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học ở các trường trung học phổ thông huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương...	49
2.4.1. Quản lý bồi dưỡng kiến thức sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học cho tổ trưởng chuyên môn và giáo viên.....	50
2.4.2. Quản lý xây dựng kế hoạch bài dạy minh họa theo nghiên cứu bài học	53
2.4.3. Quản lý tổ chuyên môn khoa học xã hội triển khai dự giờ bài dạy minh họa theo nghiên cứu bài học.....	56
2.4.4. Quản lý tổ chuyên môn khoa học xã hội triển khai kế hoạch thảo luận, suy ngẫm về bài học nghiên cứu.....	59
2.4.5. Quản lý tổ chuyên môn khoa học xã hội triển khai việc áp dụng dạy học theo nghiên cứu bài học vào thực tiễn hàng ngày	63

2.4.6. Quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá của tổ chuyên môn KHXH trong sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học	65
2.4.7. Quản lý tổ chuyên môn khoa học xã hội trong việc thực hiện cơ chế phối hợp và tạo động lực cho giáo viên thực hiện hiệu quả sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học	69
2.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học ở các trường Trung học phổ thông huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương	71
2.5.1. Đánh giá chung về thực trạng quản lý sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học của Hiệu trưởng ở các trường Trung học phổ thông huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương	73
2.5.2. Phân tích nguyên nhân.....	77
Kết luận chương 2.....	79
Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ SINH HOẠT CHUYÊN MÔN	
KHOA HỌC XÃ HỘI THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC CỦA	
HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	
HUYỆN GIA LỘC, TỈNH HẢI DƯƠNG	
	80
3.1. Nguyên tắc đề xuất hệ thống các biện pháp	80
3.1.1. Đảm bảo tính thực tiễn	80
3.1.3. Đảm bảo tính hệ thống.....	80
3.1.4. Đảm bảo tính khoa học	81
3.1.5. Đảm bảo tính hiệu quả.....	81
3.2. Các biện pháp quản lý sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học của Hiệu trưởng các trường Trung học phổ thông huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương	81
3.2.1. Đề xuất các nguyên tắc chung để đảm bảo việc sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học	81
3.2.2. Chỉ đạo việc xây dựng kế hoạch sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học đạt hiệu quả	83

3.2.3. Tổ chức bồi dưỡng kiến thức và năng lực quản lý cho cán bộ quản lý về sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học	85
3.2.4. Bồi dưỡng và khuyến khích giáo viên tự bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ đáp ứng sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học	88
3.2.5. Chỉ đạo triển khai việc dạy học thể nghiệm theo nghiên cứu bài học một cách đại trà ở các tổ chuyên môn	89
3.2.6. Quản lý các điều kiện và phương tiện đảm bảo yêu cầu sinh hoạt chuyên môn khoa học xã hội theo nghiên cứu bài học	91
3.2.7. Tăng cường việc kiểm tra đánh giá tổ chuyên môn khoa học xã hội thực hiện sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học	94
3.2.8. Những điều kiện hỗ trợ khi thực hiện biện pháp.....	95
3.2.9. Tăng cường mối quan hệ giữa các biện pháp.....	95
3.3. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của hệ thống biện pháp	96
3.3.1. Mục đích khảo nghiệm	96
3.3.2. Đối tượng khảo nghiệm.....	96
3.3.3. Thang đánh giá khảo nghiệm	97
3.3.4. Kết quả khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của hệ thống biện pháp....	97
Kết luận chương 3.....	101
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	102
1. Kết luận.....	102
2. Đề nghị.....	104
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	107
PHỤ LỤC	109

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BGH	: Ban Giám hiệu
BPQL	: Biện pháp quản lý
BDMH	: Bài dạy minh họa
CB, GV, HS	: Cán bộ, giáo viên, học sinh.
CBQL	: Cán bộ quản lý
GD&ĐT	: Giáo dục và đào tạo
NCBH	: Nghiên cứu bài học
KHXXH	: Khoa học xã hội
KHTN	: Khoa học tự nhiên
PPDH	: Phương pháp dạy học
QL	: Quản lý
QLGD	: Quản lý giáo dục
SHCM	: Sinh hoạt chuyên môn
TTCM	: Tổ trưởng chuyên môn
THCS, THPT	: Trung học cơ sở, Trung học phổ thông